

نهم نهرتیکله به عهقلهکی زور ساده، نزم و نهزانی "بهرپرسی حیزبی، حکوممی" هاتوته نووسین و بو ههموو عیراقه. گورانکاری چیه؟ عیراق وهک وولاتهکی زور زور دواکهوتوو له ژیر کۆنترۆلی چی جور گورانکاریهک دایه و دابویه؟ نایا باشه بو عیراق کوی نمونهی (دینی، سیاسی، بهرئیه بهراییهتی، نیداری و دیپلوماسی... هتد)، نهکتیری دهولی ناوچهکه بهکته؟ نهکتیری دهولی ناوچهکه حهز نهکته چی جور عیراقهک ههیبته؟ چهند ووشه کی کورت و زور ساده بو قهندیل، چهند پرسیار و نهجمای نهم نهرتیکله.

کونسپتی گورانکاری کونسپتهکه که نهتوانی بو زور شت (مادی، فکری)، به کار بیینی. له نهم نهرتیکله دا باسی کونسپتی گورانکاری: سایکولوژی، structurel, fonctionnel، فهلسهفه، سهنعت... هتد، ناکهین.

به شیوهیهکی زور ساده و "مهکرو" کونسپتی گورانکاری = بارودوخ، شتهک، فکر و هیزر کردنهک که له حالتهک دا داخلی حالتهکی تر نهیبته و له ژیر کاریگهری هوکارهکانی داخلی یان / و خارجی دایه. پاش سهربهخویی عیراق له سالی ۱۹۳۲ و تا نیستا دهتوانین بهئین که دوو جور گورانکاری ههبوویه: **Imposed and violent**.

پاش رووخاندنی رژیمی سهدام پانوراما و بارودوخهکی نوئ له ناوچهکه و له عیراق پهیدا بو. هوشیار بارزانی گوت "چهند خالی که له عیراق پهیدا بوون:

- The thaw of Iraqi political power

- پهیدا و دروست بونی چهند "کلتوری" سیاسی له بهغدا که تاییهتمه نهدیهکانیان: کلتوری ملیشیا، دیموکراسیهکی تاییهتتهتی ماکو خدمات، دزی، گهندهلی و ههلبژاردن... هتد، شهریهت دانهکی زور زور زانا به دزی، گهندهلی، سیستهمی کۆیله کردنی کومهلگا و

Pilotage de ces cultures par des acteurs étatiques étrangers.... هتد.

- له کوردستان کلتوری جاشایهتی، دزی و خیانهت زور به "هیز" کهت و نهوهش به ناوی بارزان 1. پیروزت بیت بی شخصیته.

- تاییهتمه نهدیهکانی نهو بهرپرسهکانی حیزبی و حکوممی وهک: سهروک کۆمار، سهروکوهزیر، سهروکایهتی نهجمونهکان، پههلمانتار، وهزیر و گوزیر، پاریزگار، سکرتهیری حیزبی، مهلای سیاسی... هتد که پهیدا بون له بهغدا: جاسوسی کردن به شیوهیهکی زور زور شارهزا بو نهکتیری دهولی خارجی، خراب کردن و تیکدانی فهزای گشتی، بهرژوهندی شخصی دهسهلاتاره له سهه ههموو شتهکی تر، ویزدانهکی سیاسی زور زور بچووک که به هیچ شیوهیهک نیشتهیمانی نییه بهلام شخصی (راز کردنی سایکولوژی و سهمیولیک)، حیزبی، دینی و له ژیر کونترۆلی نهکتیری دهولی خارجی دایه، بهردهوام بوونی کۆیله کردنی کومهلگا و گهلی عیراق به شیوهیهکی زور زور شارهزا، نهبوونی تهجروبهی حکوممی، خۆ پههستهتی، دزی و گهندهلی بی سنوو و ناستهکی نزمی جیاواز... هتد.

هوشیار بارزانی گوت "ههموو گهلی عیراق زور پیویسته ناگداری خالهکانی ژیرهوه بیت:

- پاش سالی ۲۰۰۳ حکومتهتی عیراق به شیوهیهکی عام بو به حکومتهتهکی کارتونی، وهزارهتهکانی کارتونی، سهروک کۆمار، سهروکوهزیر، پههلمانتار، وهزیر و گوزیر، پاریزگار، سکرتهیری حیزبی، مهلای سیاسی... هتد، کارتونی که له خزمتهتی دوو شت دایه: بهرژوهندی شخصی و بهرژوهندی نهکتیری دهولی خارجی.

- نهوه چی وولاته، که سهروک کۆمار، سهروکوهزیر، پههلمانتار، وهزیر و گوزیر، پاریزگار، و پههلمان له ژیر کۆنترۆلی نهکتیری دهولی ناوچهکه دایه؟ بهرپرسهکانی حیزبی و حکوممی زور نهزان و به ناستهکی زور نزم خهریکی تالانی سروهت و سامانی عیراقن.

- نهوه چی وولاته، که بهرپرسهکانی حیزبی و حکوممی بوون به خاوهنی ههموو کههستهی (مهوادی مهعهدی) ژیر خاک و سهرخاک و به دلی خویان گالته و یاری پینهکهن. عیراق چی وولاته، که بهرپرسی حیزبی بو به خاوهنی بیری نهوت و به دلی خویان نهوت نهفرۆشن.

- نایا گهلی عیراق ناگداره که هیچ نهکتیری دهولی ناوچهکه حهز ناکته که عیراقهکی نوئ، سهه بهخو که نمونه و مۆدیلی تاییهتی خۆی نابوری، سایکولوژی، کومهلگایهتی، بهرئیه بهراییهتی، فهزایهکی گشتی پینشکهوتوو، بهرئیه بهریدن و تهندروستی... هتد، ههیبته؟ نهکتیری دهولی ناوچهکه به شیوهیهکی عام دهیهوئ: بهردهوام بوونی نهم سیستهمی دزی، گهندهلی، تالانی سروهت و سامانی عیراق، و بهرپرسهکانی حیزبی و حکوممی بهردهوامی نیش و کاری خویان ب.

- هیچ حیزبهک له عیراق دا ناتوانیت گورانکاری له ناو حیزب یان کومهلگا دا بکات. بالغ نهبوونی کلتوری سیاسی و سیاسهتهدار له عیراق دا 2.

- نایا گهلی عیراق نهزانیته موچهی پله بالاکان یان تهنها موچهی پاسهوانهکانی سهروک کۆمار، سهروکوهزیر، "پههلمانتار"، وهزیر و گوزیر، پاریزگا، دادوهر، سکرتهیری حیزبی، مهلای سیاسی... هتد، چهنده؟

- نایا جهماوهری عیراق نهزانیته که نهم شیوهی بهرئیه بهراییهتی و بهرئیه بهریدن هیچ فایده، سوودی نییه، تهنها کۆیله کردنی کومهلگای عیراقه به شیوهکانی جورا جور، زور زانا و شارهزا.

- به هیچ شیوهیهک بو عیراق باش نییه که نمونه و مۆدیلی (سیاسی، نابوری، ملیشیا، دینی، دیپلوماسی... هتد) نهکتیری دهولی ناوچهکه کوی کهت. به هیچ شیوهیهک نهکتیری دهولی ناوچهکه حهز ناکته که نهوشتی (بارودوخ زور نالوز)، که له سوریا و عیراق پهیدا بوو، له ناو وولاتهکیان دروست و پهیدا بیت.

- له بهر چهند هوکارهک، به هیچ شیوهیهک له بهرژوهندی عیراق دا نییه که نیستا هیزهکانی ناتق له عیراق نهمینن.

- ههموو ژبانی سیاسی، حکوممی، پههلمان، نابوری، ملیشیا، دینی، دیپلوماسی، نیداری، حیزبی... هتد، نیستا له عیراق یهک نامانجی ههیه:

بهردهوام بوونی کۆیله کردنی گهلی عیراق به شیوازی جورا جور له ناو زهمان دا. نیش و کاری سهه کرددی حکوممی و حیزبی له ههموو عیراق دا = دیوان و مهجئس گهرم کردنهکی تاییهته، پاژۆ بی شخصیته پاژۆ.

- تا چهند سالی تر به ناوهکانی جورا جور وهک: شیعه، سوننی، زۆرینه، کهمینه؛ نایدیۆلۆجیای بهعسی، گورانکاری، ههلبژاردن، ریکهوتنامه، a theatrical government, territorial dispute, ethnicity و دیموکراسی... هتد، گالته و یاری به گهلی عیراق نهکهن."

پاش دروست بوونی تهجروبهکانی جورا جور وهک: شهری بیینی کورد و بهغدا، شیعه، سوننی، چهند کۆدهتایهک، کۆدهتای سهدام حسین و دروست کردنی دیکتاتۆریتی بهعسی، شهه لهگهل نیران و کویت، رووخاندنی رژیمی سهدام و پهیدابوومی ملیشیا، دیموکراسی شانۆیی و تاییهتهتی: "ماکو خدمات، دزی، نهکتیری دهولی ناوچهکه، گهندهلی، ههلبژاردن، حکومتهت، سهروک کۆمار، سهروکوهزیر، پههلمانتار، وهزیر و گوزیر، پاریزگار،

سکرتیری حیزبی و مه‌لای سیاسی ... هتد"، هوشیار بارزانی گووت" کومه‌لگای عیراق پیویسته باش ناگادار بیت که هیچ سەرکرده و به‌رپرسی حکوومی، حیزبی له "زهمان دا" خارج نه‌بوونه. فولان کەس نه‌ئیت کاکه چۆن حالی نه‌بووم!!
ده‌توانین به‌ئین که به‌رزه‌وهندی فه‌زای گشتی، له سهرانسهری عیراق دا نه‌بوویه، یان زور زور کهم و به‌شێوهیه‌کی زور نه‌زان و کۆیله کردنی کومه‌لگا بوویه. له میژوو دا، عیراق له قهیرانه‌ک دا داخلی قهیرانه‌کی تر بوویه. بارودوخی زور نالووزی نیستای کومه‌لگا له سهرانسهری عیراق، بارودوخی زور زور تاییه‌ته و ههر له به‌ر نه‌وهش دهرمان پیویسته دهرمانه‌کی تاییه‌ت بیت. قهرار و جیبه‌جیکردنی بریاره‌کان پیویسته خا‌رجی کردار، ره‌فتار، بینین و سایکولوژی حیزبی، کلاسیکی و حکوومی بیت.

Pour qu'il y ait un changement, il faut une rupture et celle-ci doit être avant tout une rupture psychologique dans les manières de voir, de faire et de penser. Le délabrement actuel de l'Irak est à l'image de la personnalité des dirigeants irakiens."

زور زور گرنگه که کومه‌لگای عیراق، نه‌کتهری تاکه‌کەس له سهرانسهری عیراق دا، له ناو ههموو شار، گوند و له ناو ههموو فه‌زای گشتی دا هه‌ست به‌گرنگی، توانا، و هیزی خۆتان به‌کەن. هیچ که‌سیک له ژیر نهم دسه‌لآته باسی هیچ جور گۆرینی راست، زانا و عه‌داله‌تی کومه‌لگایه‌تی، نابوری، ... هتد، نه‌کەت. له ژیر نهم دسه‌لآته و له زهمان دا تهنه‌ها سن شت به‌رده‌وامن به‌شێوهیه‌کی زور به‌هیز و زور زانا: به‌رزه‌وهندی شخصی، به‌رزه‌وهندی نه‌کتهری ده‌ولی ناوچه‌که، کۆیله کردنی گه‌لی عیراق."

a deux trois vitesses et celles-ci varient géographiquement dans le temps

و له ژیر کۆنترۆلی توندوتیژی، زولموزوری، ستم دایه و نه‌وهش بو تورکیا زور زهره‌ره. به‌لام فه‌زای گشتی قه‌ندیله به‌شێوهیه‌کی عام له ژیر کۆنترۆلی " نه‌زانین و عه‌قله‌کی زور زور ووشک" دایه. پیروزت بیت عه‌قلی ووشک و نه‌زان. پاژۆ نه‌زان پاژۆ.
له کاتیکدا که به‌رپرسه‌کانی حیزبی و حکوومی به‌شێوهیه‌کی گشتی له عیراق دا له حاله‌ته‌کی تاییه‌تی **Brain death** دانه و فه‌زای سیاسی و گشتی به‌شێوهیه‌کی عام زور زور رزی و خراب بوویه، گه‌لی کورد له سلیمانی، خانه‌قین، که‌لار، چه‌مچه‌مال، دوکان، رانیه، هه‌له‌بجه، چاوهری چی نه‌کەن؟ حاز نه‌کەن که تهنه‌ها وه‌ک کۆیله به‌مینه‌وه؟ فکر و هیزر نه‌کەن که به‌ بی سهرکرده‌کانی دز، گه‌نده‌ل و نه‌زانی بی سنووری حیزبه‌کان ناژین، برسی نه‌بن، ... هتد؟ دروست کردنی گوران، گورانکاریه‌کی بنه‌ره‌تی نه‌ بوو به‌لام شانۆیی بو. گورانکاری شانۆیی نه‌ تهنه‌ها له کوردستان به‌ لام له ههموو عیراق دا دسه‌لآتداره تا نیستا. هوشیار بارزانی گووت" له گه‌ل رووخاندنی رژی می دیکتاتوریه‌تی به‌عسی

Il y a eu une rupture et un changement radical. En tenant compte de certains paramètres et dans certaines sociétés, d'autant plus le régime est répressif et despotique, d'autant plus le changement est chaotique (Irak actuel) avec la chute du régime.

و نهم بارودوخی زور نالووز نیستاش ههر به‌رده‌وامه. پاش سالی ۲۰۰۳ گورانکاریه‌کی زور تاییه‌ت له ههموو عیراق دا په‌یدا بوو که ناوی به‌شێوهیه‌کی "مه‌کرو" گورانکاریه‌کی شانۆی، نه‌زانینی بی سنور، یاری کردنه‌کی زور زانا، شاره‌زا به‌ کومه‌لگا و **"Inconscient politique"**.
هوشیار بارزانی گووت" زور پیویست و گرنگه که گه‌لی عیراق ناگاداری خاله‌کانی ژیره‌وه بیت:

- نیستا نه‌کتهره‌کی نوێ په‌یدا بوویه له عیراق، که ناوی نه‌کتهری گه‌ل، نه‌کتهری چه‌ماوه‌ریه که زور زور به‌هیزتره له ههموو حیزبه‌کانی تر (نه‌گر زانا، شاره‌زا و خاوه‌نی بنه‌ره‌ته‌کی پاک بیت). نهم نه‌کتهره به‌ هوی داواکانیان و خۆپیشاندانه‌کانیان کاریگه‌ری زور زور گرنگ هه‌بوویه نه‌ تهنه‌ها له عیراق به‌لام له ناو ههموو خۆره‌له‌لاتی ناوه‌راست دا.

- نهم نه‌کتهری گه‌ل و له گه‌ل بنه‌ره‌ته‌کی پاک و زانا ده‌توانین پانورامای سهرانسهری عیراق بیگۆرن به‌شێوهیه‌ک که کاریگه‌ری زور گرنگ هه‌بیت له ناو ههموو خۆره‌له‌لاتی ناوه‌راست دا و له ناو زهمان دا."

Privilégier une communauté au détriment des autres est suicidaire, comme ce fut le cas pour les sunnites après la chute du régime sanguinaire de saddam.

له کۆتاییدا هوشیار بارزانی گووت" زور زور گرنگه که نهم نه‌کتهری گه‌ل، نه‌کتهری چه‌ماوه‌ری به‌شێوازیکی ریکوپینک و له داخلی ریکخواه‌ک له ناو ههموو شاره‌کان هه‌بیت و له شاره‌کانی تر وه‌ک سلیمانی، که‌رکوک، خانه‌قین، که‌لار، چه‌مچه‌مال، دوکان، رانیه، هه‌له‌بجه، هه‌ولنیر، ناگری، مووسل، دهوک و زاخو، ... هتد، پیویسته به‌شدار بن به‌شێوهیه‌کی زور به‌هیز له نهم پروسه‌ی گورانکاری زور قوولی کومه‌لگایه‌تی. زور زور گرنگه عیراق ببیت به‌نمونه بو گورانکاری جیاواز بو ههموو خۆره‌له‌لاتی ناوه‌راست.

Maintenant que le processus de changement collectif est conscientisé en Irak, il est important que ce processus soit organisé, accéléré. La société irakienne souffre d'un mal profond, un mal bien enraciné, véhiculé, légitimé et symbolisé par l'ensemble de la classe politique irakienne. Et depuis 2003 ce mal s'est reproduit continuellement sous des formes variées et ainsi la société n'a subi aucun changement radical, aucune rupture.

- زور گرنگ و پیویسته به‌رده‌وام بونی خۆپیشاندانه‌کانی ناره‌زایی له سهرانسهری عیراق دا. ههموو هیزه‌کانی نه‌می، پۆلیس، ... هتد، له ههموو شاره‌کان پیویسته واز و ده‌ست به‌رده‌ن له سیسته‌می کۆیله کردنی کومه‌لگا، له خزمه‌ت کردنی چه‌ند به‌رپرسی دز، گه‌نده‌ل، بی شخصیه‌ت و نه‌زان له سهرانسهری عیراق دا. تیکدانی سیسته‌م و حکومه‌تی دزی، خیانه‌ت، نه‌زان و گه‌نده‌لی بی سنوری به‌غدا پیویسته له ههمان کات دا تیکدانی سیسته‌می دزی، خیانه‌ت، نه‌زان و گه‌نده‌لی بی سنوری هه‌ولنیر و سلیمانی بیت. داوا له ههموو کومه‌لگای عیراق

ده‌کەم وەرە = a collective Quantum leap

زور پیویسته بلاوکردنه‌وی نهم نه‌رتیکله به‌شێوهیه‌کی تاییه‌ت له ههموو عیراق دا."

م.امین

1. <http://kcdme.com/page45aaa.html>

2. <http://kcdme.com/M%20Amin%2013.12.2019.pdf>

<http://kcdme.com/Ayoub%20Barzani%2014.08.2019.pdf>